

Ændrede regler for transport af spædkalve

Nye regler betyder, at kalve kan flyttes tidligere fra den besætning, hvor de er født

- Landskonsulent Peter Stamp Enemark og dyrlæge Henrik Læssøe Martin, Videncentret for Landbrug, Kvæg

Reglerne for transport af spædkalve er blevet ændret med virkning fra den 1. juli 2010. Hidtil har det ikke været tilladt at transportere kalve, der var under to uger gamle. Følgende regler gælder nu:

- Transport over 100 km: Kalvene skal være mindst 10 dage gamle.
- Transport under 100 km: Kalvens navle skal være fuldstændig helet. Det vil sige, at navle-stumpen skal være faldet af og ny hud vokset hen over navlestedet. Det tager normalt en uges tid.
- Transporter over 8 timer (lang transport): Transporteres kalven mere end 8 timer, skal den være mindst 14 dage gammel. Er kalven under 14 dage gammel, skal den ledsages af sin mor. Men da køer og kvier, der har kælvet, ikke må transporteres de første 14 dage efter kælvningen, så

må kalve under 14 dage i realiteten ikke transporteres i over 8 timer.

Helet navle

Det er vigtigt at sikre sig, at navlen er fuldstændig helet før transport. Det er den, når navlestrengen er indtørret og faldet af, og ny hud er groet ind over navlestedet. Der må således ikke være en sårskorpe at se. Afhængig af temperatur og opstaldningsforhold vil det normalt tage ca. en uge, før navlen er helet. Vær også opmærksom på, at der ikke er hævelser omkring navlen (begyndende navleinfektion). På side 2 ses eksempler på en ikke helet navlestump. Det vil sige, at kalven endnu ikke er transportegnet.

Tilpas indslusning af kalve

Uanset hvornår kalvene flyttes, vil belægningsgraden i kalvestalden og forholdene omkring pasning og fodring have afgørende indflydelse på deres sundhed og dermed tilvækst. Derfor er det vigtigt, at du som slagtekalveproducent sørger for rigelig plads og gode opstaldningsforhold til de nytilkomne

kalve. Hvis du vælger at indsætte kalve tidligere end hidtil, kræver det naturligvis flere pladser i produktionssystemet.

Som mælkeproducent og leverandør af tyrekalve er det vigtigt ikke at kalkulere med, at alle tyrekalve kan flyttes fra besætningen efter én uge. I produktionssystemet skal der altid være plads til at beholde kalvene lidt længere. Specielt i perioder med sygdomsproblemer blandt spædkalvene, som f. eks diarré og lungebetændelse, kan det være nødvendigt at beholde en del tyrekalve i en lidt længere periode

Transportreglerne samles

De ændrede regler betyder, at kalve nu kan flyttes tidligere fra den besætning, hvor de er født.

Baggrunden for at ændre reglerne er ifølge Justitsministeriet et ønske om, at samle alle transportregler i EU-forordningen om beskyttelse af dyr under transport og Bekendtgørelsen om beskyttelse af dyr under transport.

...fortsættes side 2

Billeder til forsideartikel:

Billederne viser to kalve, som endnu ikke er transportegnede, idet navlestrengen ikke er indtørret og faldet af, og ny hud ikke er groet ind over navlestedet.

Alternativ behandling af korn

Hvis du overvejer at konservere dit korn er der flere muligheder. Vi anbefaler propionsyre-behandling.

- Peter W. Mogensen, teknologstuderende

Ved at behandle korn med propionsyre i forbindelse med indlægning på lager, vil man opnå et foder, som vil give større ædelyst hos kalvene. Propionsyrebehandlet korn støver ikke, i modsætning til almindeligt valset korn, hvilket gør det mere appetitligt for kalvene.

I forhold til foderplanen er der ingen maksimal grænse for brugen af propionsyrebehandlet korn. Det skal vales inden udfodring, da propionsyren kun konserverer kornet - det ødelægger ikke skallen.

Hvis du er interesseret i at propionsyrebehandle årets høst, så skal du tilmeldes HACCP-ordningen hos Plantedirektoratet, da propionsyre anses som værende et tilsætningsstof.

Vejledende dosering:

Se tabel nedenfor

Ludbehandling begrænser ædelysten

At ludbehandle korn har vundet ny interesse hos mælkeproducenterne. Typisk bruger mælkeproducenterne 1-3 kg tørstof i ludbehandlet korn i malkekøernes ration.

Ludbehandlet korn kan også bruges til slagtekalvene, men skal i så fald doseres lidt anderledes. Vi anbefaler, at man maksimalt bruger 10-15 procent ludbehandlet korn i rationen, da højere mængder vil give et forhøjet indhold af natrium hos kalvene. På dansk betyder det, at kalvenes væskebalance flyttes, så de bliver tørstige. Derfor vil en ration med 50 procent ludbehandlet korn give tørstige kalve, som udskiller mere urin end normalt. I stalde med gyllesystemer vil det i praksis betyde en større mængde gylle, som er fortyndet. I stalde med dybstrøelse vil det medføre et højere halmforbrug, da matten kræver ekstra halm for at have en tør overflade.

Kalvenes ædelyst til ludbehandlet korn vil være begrænset, da kornets overflade vil være "fedtet" og det vil have tendens til at lugte af sæbe.

For sent at crimpe kornet

Crimping af korn bør normalt finde sted i juli

måned. Vandprocenten bør være 30 eller derover, og trods de seneste massive regnbyger, kan det modne korn ikke holde en vandprocent på 30. Ydermere vil crimpning af korn kræve en ledig plansilo, hvor det skal opbevares. Ikke alle producenter har en buffersilo, som de kan fylde med crimpet korn.

At lagre det crimpede korn i siloposer er en mulighed - men den er for dyr på nuværende tidspunkt.

Mangler viden om konservering med urea

I samarbejde med en slagtekalveproducent vil DLBR Slagtekalve undersøge mulighederne for at konservere korn med urea. Ifølge et ti år gammelt forsøg, kan vådt korn (op til 24 pct. vand) konserveres med urea. Vi har dog ingen erfaringer med kornets foderkvalitet efter nogle måneder på lager.

Umiddelbart koster konservering med urea kun halvdelen af konserveringen med propionsyre, men vi mangler at få foderværdi og arbejdsomkostningerne belyst.

Hvis du overvejer at konservere dit korn, vil vi klart anbefale propionsyrebehandlingen, da det giver en større ædelyst hos kalvene. ■

Kornets vandindhold pct.	16	18	20	22	24	26	28
Propionsyre l/hkg korn	0,55	0,65	0,75	0,85	0,95	1,05	1,15

Ny type strøelse til kalve

Halm presset til piller udgør en ny type strøelse med navnet Easy-bedding. Det giver bl.a mindre støv i stalden og reducerer den daglige arbejdstid, viser erfaringerne på Calvex-gården ved Skive, som har afprøvet Easy-bedding.

• Teknologstuderende Peter W. Mogensen og Per Spleth, DLBR Slagtekalve

I skrivende stund siler regnen ned og besværliggør høsten rundt om i landet. Udover at kornet måske falder i kvalitet, så vil årets halm til strøelse sandsynligvis heller ikke blive af bedste kvalitet.

Men for Bjarne Boysen og det øvrige team på Calvexgården ved Skive, får bjærgningen af halm måske en noget anden status i fremtiden.

Calvexgården afprøver for tiden produktet Easy-bedding, som forhandles af Dansk Dyrestimuli. Strøelsen er halmstrå, som er opvarmet og presset i piller. Easy-Bedding afprøves i starterstalden ved kalve fra 50 til 120 kg.

“Vi ser klare fordele ved at bruge Easy-bedding. Der er mindre støv i stalden, færre læs gødning som skal køres ud, og endeligt forventer vi en reduktion af den daglige arbejdstid, da boksene ikke skal fyldes op så tit, som når vi bruger almindeligt halm,” lyder det fra Bjarne Boysen. Han tilføjer, at også fluebekæmpelse i stalden formentligt vil kunne reduceres, da fluerne ikke kan opformere sig i easy-bedding.

Da DLBR Slagtekalve var på besøg på Calvexgården, noterede vi da også en minimal flueplage hos kalvene, som udstrålede en naturlig og almindelig adfærd, selvom underlaget i boksen var easy-bedding og ikke almindeligt halm.

Formentligt samme pris som halm

Markedsprisen for easy-bedding er ca. 1 kr. pr. kg eksklusiv transport. Bodil Falkenberg, Dansk Dyrestimuli og Bjarne Boysen forventer, at forbruget af easy-bedding vil være to tredjedele af halmforbruget.

“Selvom vi sætter halmen til 50 øre pr. kg, så forventer vi, at det mindre forbrug af easy-bedding og de reducerede arbejdskostninger vil kunne opveje prisforskellen,” mener Bodil Falkenberg.

Hvorvidt de øgede omkostninger til indkøb af easy-bedding kan hentes på de sparede udgifter til arbejdstid, strødstyr og mindre strøelse er ikke endeligt dokumenteret. Bjarne Boysen og Bodil Falkenberg vil give et overslag over økonomien, når de første hold kalve er færdige på Calvexgården.

Sand som alternativ strøelse

En anden alternativ strøelseskilde til småkalve kan være sand. En økologisk mælkeproducent ved Farsø i Himmerland har her i sommer forsøgt sig med sand i boksene til småkalvene. De foreløbige erfaringer er, at det har minimeret flueplagen. ■

Erklæring for modtagelse af salmonella-2R-kalve

• Per Spleth, DLBR Slagtekalve

Hvis man som slagtekalveproducent ønsker at kunne modtage kalve fra besætninger i salmonella - niveau 2R, skal følgende erklæring indsendes til Videncentret for Landbrug, Kvæg: “Erklæring for modtagelse af tyrekalve til slagtekalvebesætning fra besætninger under offentligt tilsyn p.g.a. Salmonella Dublin niveau 2R.”

Erklæringen findes på dette link: <http://www.landbrugsinfo.dk/kvaeg/sundhed-og-dyrevelfaerd/salmonella-dublin/sider/startside.aspx>.

Hvis du har spørgsmål, så kontakt os. ■

Boks 1, easy-bedding, dag 9. Ikke tilført ny strøelse

Boks 1, easy-bedding, dag 37. Meget rene kalve. Strøelsen meget fin

Kalenderen

Halmballe møde

- Tidspunkt: Tirsdag den 7. september kl. 19.00
 - Sted: Slagtekalveproducent Chr. Erichsen, Bajstrupvej 12, Bjerndrup, 6200 Åbenrå
 - Produktion af ca. 550 kalve pr år, hovedsageligt Dansk Kalv
 - Program: Rundtur på bedriften med gennemgang af produktionskontrol osv. ved Steen Hansen, DLBR Slagtekalve
 - Nye og alternative råvarer til slagtekalve ved Produktchef Niels-Juel Nielsen, Danish Agro
 - Aktuelle foderblandinger ved Frede Kristensen, Danish Agro
- Danish Agro er vært med pølser + øl/vand. LU sørger for serveringen.
Alle er velkomne. Tilmelding er ikke nødvendig.

Efterårsmøde for slagtekalveproducenter

- Tidspunkt: Onsdag den 27. oktober kl 19.30-22.00
 - Sted: Landbocenter LMØ, Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup (Det nye Landbocenter).
 - Program: Aktual økonomi i slagtekalveproduktion. Alternativ fodring, handyrpræmie og afkobling, krydsningskalveprojekt ved Steen Hansen og Per Spleth, DLBR Slagtekalve.
 - Obligatorisk Sundhedsrådgivning, behandlingsstrategier hos kalve ved en dyrlæge (navn annonceres i næste nummer)
- Tilmelding til Marlene Andersen på tlf 8740 5342 eller mail maa@vfl.dk senest mandag den 25. oktober

Efterårsmøde for slagtekalveproducenter

- Tidspunkt: Torsdag den 28. oktober kl. 19.30-22.00
 - Sted: Landbocenter LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Åbenrå
 - Program: Aktual økonomi i slagtekalveproduktion. Alternativ fodring, handyrpræmie og afkobling, krydsningskalveprojekt ved Steen Hansen og Per Spleth, DLBR Slagtekalve.
 - Obligatorisk Sundhedsrådgivning, behandlingsstrategier hos kalve ved en dyrlæge (navn annonceres i næste nummer)
- Tilmelding til Marlene Andersen på tlf 8740 5342 eller mail maa@vfl.dk eller Steen Hansen på 7320 2795 eller mail sth@sd-k.dk senest mandag den 25. oktober.

Per Spleth

Videncentret for Landbrug, Kvæg
Agro Food Park 15
8200 Århus N
Tlf.: 8740 5301
Mob.: 3092 1774
Fax: 8740 5091
E-mail: psp@vfl.dk

Steen Hansen

Syddansk Kvæg
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf.: 7320 2795
Tlf.: 8740 5275 (ons.)
Mob.: 2140 8135
Fax: 7320 2613
E-mail: sth@sd-k.dk